

W. 6071.

130

Omständelig
RELATION,

Om det
Som med det / under Öfwerstens och
Commendantens

Wällborne Herr

Carl Gustaf Skyttes

Commando den 10 Julii Anno 1703.

Utur Dorpt till Ryska Gränzen utgångne
Partie föreluppit.

SESKHOLEM /

Tryckt uti Kongl. Boktr. hoos Sal. Wankijs Enckia.

6

9/

Ussom Sfwersten och Com-
mendanten Wälb:ne Herr Skytte
hade medelst utfärdade och igenkom-
ne Spioners och kundskapares utsago
wis esterrättelse / det fienden war sin-
nader med något utfärdat manskap Säden här
omkring landet at affkiära och bortsföra / eller at min-
stonne förbränna ; Alltså war han och om-
tänckt / huru och på hwad sätt han fiendens skade-
lige upsät hindra och förekomma måtte ; Så eme-
dan han nogsamnt dels ifrån alle omliggjande orter/
dels och af åthskillige Ryske Fångars / i synnerhet
2:ne nyligen inbrachte andelige måns och Muncfars
(Af hwilka den ena är Skattmästare i Pitzur och
den andra Cantor) utsago försäkrad war / det fi-
enden wid denne Gränzen af manskap ey så starck
war / at han denne Fästningen kunde angripa ; re-
solwerade han sig altså / at så mycket bättre wissa
den underdånige och trogne Zele han för Hans
Kongl. May:tt drager / sielf med ett Partie at ut-
gå / öfwerdragandes i medlertid Baronen och Sfwer-
wer-

wersten Högwälb:ne Herr Magnus Gabriel von
Eisenhausen öfwerbefället / och begaf sig den 10 Julii i
Herrans Namn ut med ett Corpo af 500 man
till häst och 1000 man till fot / jämte 4 små Fält-
Stycken. Han war knapt utkommen förr än
Fienden / som sig med 400 hästar wid Moisekas
infnnit / redan om hans ankomst tidender hade och
begaf sig hufwudstupa tillbaka till Pitzur. När nu
Herr Öfwersten och Commendanten det förnam
tågade han hastigt efter / i tanka at hinna Fien-
dens manskap / för än det kommo fram till Klö-
stret / men emedan Broerne i wägen woro dels up-
kastade dels förfalne / at Herr Öfwersten och Com-
mendanten måste först låta wid Torpet Carilas /
som ligger under Kirumpå och wed Bentenhof / byg-
gia nya Broer / förutan flere andre / dem han måste
utbättra / så kunde han (skönt han starckt nog tå-
gade) doch ey hinna fram för änn den 14 ejusdem
kläckan 9 om morgonen / då han kom en half mil
ifrån Pitzur till Passet Zackawimorskau wid en
quarn icke långt ifrån Clodowis / därest han med
Herr Öfwerst-Lieutnanten Schreiterfelt , Herr
Major Freudenfelt och flere andre Officerare red
öfwer / om Fiendens tillstånd sig at erkundiga:
Och då han befann / att Fienden stod icke långt ifrån
Passet på ett högdöt Berg wid wägen 5 Standarer

starek / förutan dem som lågo på bägge sidor / förso-
gade han sig tillbaka / och befalte at de främste Troup-
per sa wal af Rytteriet som Fotsälcket skulle ef-
ter handen skynda sig öfwer Passet ; Hwar på och
Herr Öfwerst-Lieutnanten Schreiterfeldt kom med
några Troupper Rytterie öfwer Elfwen / men som
Fotsälcket en kunde wada i watnet / dy gingo dhe
öfwer Nwarndammen belågen i samma Elf / och
de främste wäntade så länge efter de andre / till des
ungefhr 5 Troupper af hwartera Manskapet wo-
re öfwerkomne och i god ordning stälte / och med
dem kallade sig Herr Öfwersten och Commendan-
ten Fienden. Men som han stod mitt i wägen
på ett Berg / och sielfwa wägen mycket smal
diup och nedrig / dock å bägge sidor med höge Berg
omgifwen / gick Herr Öfwersten och Commen-
danten med de af hans Regimente öfwerkomne 5
Troupper Fotsälck / som fördelte sig / den ena
hälften under Herr Major Leyonbergs och Capitein
Uderkas och de andre under Capitein Ketkenhofs
ansförande iämte en tropp Rytterij å hwartera ber-
get / ställandes sig gent emot Fiendens bägge
Flyglar. Fienden gaf så strax Salva på oss / hwar
på Herr Öfwersten honom och sålunda swarade / at
hans manskap deraf tåmmeligen stupade / dhe öfrige
wände genaste om och gosiwo flychten. Hwilka Herr
Öf-

Öfwersten och Commendanten tillika med Herr
 Öfwerst-Lieutnant Schreiterfelt, Major Freu-
 denfelt jämte Baron och Ryttmästaren Berent Re-
 binder med Wårjan i näsven så tätt estersatte / at
 dhe intet finge rådrum till se sig om / utan sökte sin
 undanslyckt det hastigaste hwar och en kunde / några
 wågen eller faltet ända fram / några på sidorne in i
 skogen / i hwilken flyckt Major Freudentfelt fick en
 wacker Standar af Leswerbrunt damast borderat på
 hwilken ett Silfwerfors jämte Gull och Silfwer-
 Blommor / en sådan Kryst öfwerkrifft tryckt war:
Med detta teket wille wij winna ; hwil-
 ken han / inedan han ännu wille förfölja fienden / till-
 stälte Jäendr. Lars Willman / at förwaras wid dhe/
 tillbaka bleswe twänne Fält-Stycken. Och huru wäl
 man en sådan skräck hos Fienden förmärkte / och såg
 hwad nederlag honom på denne flyckten tilfogades /
 och hålft dem som mente at barga sig i skogen / så tog
 doch Herr Öfwersten och Commendanten i betän-
 kiande/huru Fienden snart ifrån Pitzur kunde förstärkt
 jämwäll och det efterblesna Fotsolket af någon Fi-
 endens hinderhåld lätteligen angripen och fring-
 wärsd blifwa. Ty skannade Herr Öfwersten litet
 in till des Fotsolket med dhe twänne hos sig haf-
 wande Stycken hinte efter / med hwilka och Herr
 Baron och Öfwerst-Lieutnanten Wrangel och Herr
 Baron och Öfwerst-Lieutnanten Taube dhet hasti-

gaste de kunde efterkommo och stälte sig iämte Rytteriet uppå Fältet ; Imedlertid då kundskap kom/ det Fienden igenom Skogen wille anfalla wår högra flygel / tog Herr Öfwersten och Commendanten Jendriken Köhn med ett Stycke och twänne Troupes til sig / och förfogade sig med dem in i skogen Fienden där at möta / men som Fienden dit intet kom / utan hade dragit sig till wänster / den Flygelen at skada / ty kom Herr Öfwersten och Commendanten tillbaka och beordrade twänne Troupes emot them / och lät igenom Jändricken Köhn låsa twänne Styckeskätt på Fienden / hwilken där på strax nappade till Flykten / och stannade icke förr än under Styckerne af Pitzur , dit och han förföljder blef / däråst och Herr Öfwersten och Commendanten sig med alt sitt Man- skap stälte / och öfwer 3 timar stående blef / utmanandes som oftast Fienden igenom Trumpete- liud. Men fast skönt han således förstärcker blef at man på sidstone kunde räkna 19 Standarer / kom han doch intet fram / utan sökte at låcka dhe wåre med Sig in under Styckerne / hwilcket doch Herr Öfwersten och Commendanten hwarken hölt för gånneligit eller försvarligit / utan i Fiendens åsyn swängde sig och drog Sig först med Fotsolket / och sedan med Rytteriet tillbaka / hafwandes doch

doch altid ett stadigt öga på Fiendens rörelser och mouvementer, alt in till dhes som han med alt Manskap åter war kommen öfwer Passet / då sedan Dwarnen och Bondebarnen / som låge i wägen så wäl at Pitzur som Neuhussiske sidan / blef stuckne i brand och all Bockap och Hästar som man öfwerkom / bortförde. Effter ögnemättet och anseende skattade man Fienden wara 1000 Man starck till häst / förutan dhe 600 Bojarer, om hwilka kundskaperne gifwit berättelse / dhem man fuller näst Gudz bistånd hade warit wuren / så framt de elliest welat hålla stånd. Och i fall icke igenom dhe tränga wägar / höge Berg och beswärlige Pass marchen blifwit hindrat / utan at alt vårt Manskap med en hast kunnat komma efter Fienden / skulle fuller förmodeligen och med Gudz hielp ingen man af dem komma undan. Men för detta hindret och at med vårt lilla Manskap en rådeligit war at wäga sig ihop med Fienden in under hans Stycken / och fast mindre något emot sielfwa Klåstret at företaga / måste man sig för denne gången åtnöya låta / at man ungefähr såg 150 af Fienden bita i Gråset fast man fuller håller före det flere stupat / medan man icke gaf sig tid at rida i Skogen och råfna dhem som der fallit / dher til medh såg man och dhet Ryssarne hade ett särdeles grepp at slåpa med

med sig Smedbåde / ty dhe hade långa Stänger med järnhakar / hvilka dhe högge i dhem som fallne woro / och i sult Galoppslapade dhem med sig fort effter Hästarne. Wägen och Fältet låg så fullt med Ryske Mössor / lika som man huggit och utstrött granris. Dessikest fann man en myckenhet Piquer, Wårjor med goda Tyska Klinger samt annat Gewähr / hwaribland och Handgranater. På vår Sjda dheremot saknas allenast twänne Officerare och ungefähr 10 Gemene / dhen första af Officerarne är Capitein Palmbach som lærer wara Fången / dhen andra Lieutenanten Lemke som är död.

Wid vår tillbakakomst hafwe wij än närmare erfarit / att dhetta gifwit Fienden en stor Skräck / i dhet att dhe på åtskillige orter / hwarest dhe stått färdige at ryckia in och giöra wåre Inbyggjare skada / är med stor snarhet gångne tillbaka i sitt Land / och i fall han härigenom ey låter skrämma sig ifrån sine Desseiner, är H. Osversten och Commandanten widare omtäncker att än försökia något / och honom all möyelig motstånd giöra.

